

Carpeta d'aprenentatge

Instrument d'avaluació formativa que facilita a l'alumne identificar el que ha après i com ho ha après al llarg d'un període de temps (una setmana, un trimestre, una unitat didàctica, un projecte...) per mitjà del recull raonat d'evidències d'aprenentatges com, per exemple, activitats resoltes i productes finals, però també tot allò que formi part del procés d'elaboració de la tasca i de reflexió sobre els aprenentatges.

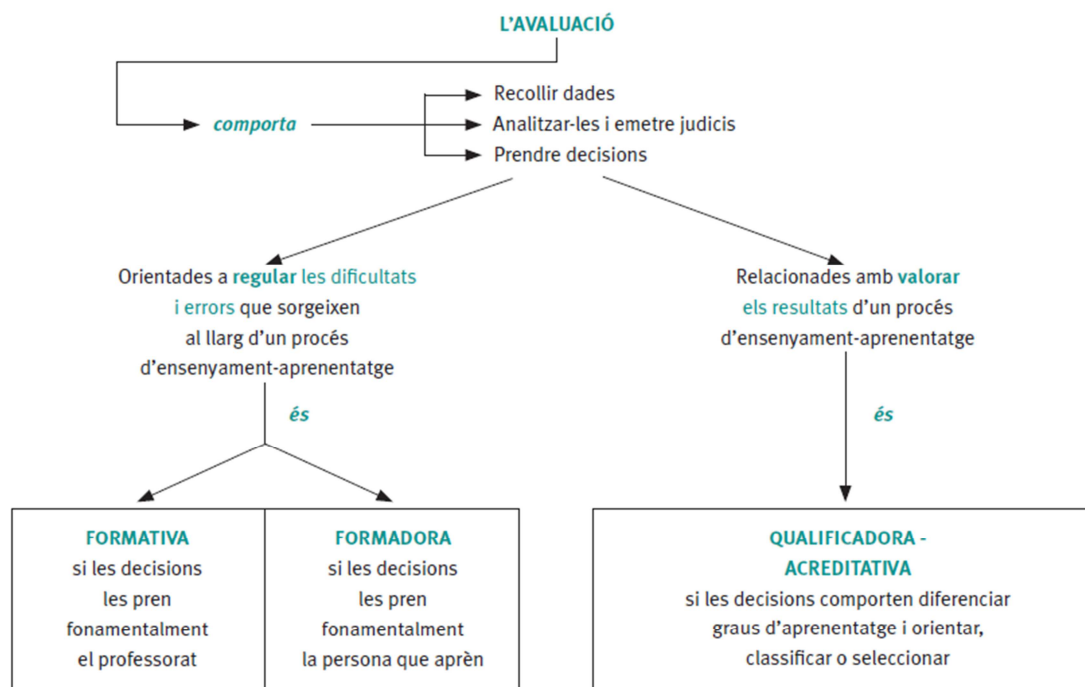

Serveix a l'aprenent per fer evident què és el que sap i quins són realment els aprenentatges significatius realitzats (aquells que es mantenen al llarg dels anys, o als quals es pot accedir de nou sense necessitat de refer tot el procés d'ensenyament). Al docent li aporta evidències d'aprenentatge útils per a l'avaluació. També pot ser una eina per compartir amb les famílies.

Es pot utilitzar des de l'educació primària fins al batxillerat.

Funcions de l'avaluació

Les 6 pautes per passar de l'àlbum o el dossier a la carpeta d'aprenentatge

1	Escollir quins materials inclou a la carpeta. La pregunta clau és: “De tot el que he fet, què és el que m’ha servit més per aprendre?”. A la presentació inicial de la carpeta hauria de justificar per què ha escollit alguns d’aquests documents (no cal fer-ho de tots).	Aprenent
2	Decidir l’organització dels materials que presenta. La pregunta clau és: “Com organitzo els materials de la carpeta de manera que tinguin sentit?” L’alumne, segons el grau d’autonomia, podria organitzar a la seva manera els apartats i posar un títol a cada apartat. Algunes propostes de títols poden ser: “tot el que ja sabia”, “el que més m’ha agradat”, “el que em servirà per al futur”, “el que he fet millor”, “el que no havia fet bé però després vaig millorar”...	Aprenent
3	Incloure materials nous, si escau. La pregunta clau és: “Quines coses he trobat pel meu compte que m’han estat útils per aprendre?”. L’alumne hauria d’indicar on ho ha trobat i per què li ha estat útil.	Aprenent
4	Incloure produccions inicials i les millorades. La pregunta clau és: “Com sé que he millorat?” L’alumne pot presentar els esborranys i els productes finals d’aquelles activitats proposades que ha millorat, ja sigui amb la pròpia revisió o amb les aportacions dels companys i dels mestres.	Aprenent
5	Incloure els instruments que ha fet servir per planificar-se i organitzar-se la feina (tipus esquemes, resums, bases d’orientació, etc.) de manera individual o col·lectiva. La pregunta clau és: “Quins materials m’han ajudat a planificar i organitzar-me la feina? per què?”	Aprenent
6	Presentar i justificar la seva carpeta a d’altres companys (per mitjà d’una dinàmica de petits grups) i/o al mestre i les famílies. La pregunta clau és: “A partir de la teva carpeta, com explicaries als altres el que has après i el que pots millorar?”	Aprenent

INDICADORS	NOVELL	APRENT	AVANÇAT	EXPERT
1. OBJECTIUS. Inclou un full personal amb els compromisos personals i/o una presentació amb objectius o declaració d'intencions.	Necessita ajuda de l'adult per fer uns compromisos o intencions mínims.	Fa uns compromisos massa generals, sense concretar les intencions que es proposa.	Concreta les intencions que es proposa en fer la carpeta de manera entenedora.	Concreta les intencions que es proposa en fer la carpeta de manera entenedora i amb arguments.
2. ESTRUCTURA. Té una estructura coherent, amb un índex/llegenda.	Presenta el material amb un cert ordre, amb l'ajuda del mestre, i inclou un índex/llegenda bàsic.	Presenta el material amb un cert ordre intern, tot fent aportacions pròpies i inclou un índex/llegenda bàsic.	Presenta una estructura i un índex/llegenda entenedors i amb un ordre decidit bàsicament per l'alumne.	Presenta una estructura i un índex/llegenda entenedors i amb un ordre intern personal i creatiu, que permet evidenciar el procés d'aprenentatge que ha seguit.
3. MATERIALS. Selecciona els materials i les produccions que mostren el procés de treball i d'aprenentatge, tot justificant-ne la tria.	Presenta els materials mínims, seguint la guia del mestre.	Presenta materials addicionals, tot i que li costa donar-li un ordre coherent o justificar-ne la seva inclusió.	Selecciona de forma conscient els materials que hi vol incloure, demostrant que posseeix un bon coneixement de les seves produccions i sap on trobar-les. Els materials són força variats.	Inclou materials que aporten informació variada i de qualitat i els vincula amb diferents tipus d'aprenentatges. La tria és completament personal i és capaç de justificar-la de manera argumentada.
4. EVIDÈNCIES DE L'APRENTATGE. Fa reflexions sobre el seu propi procés d'aprenentatge, amb el suport d'instruments (correccions, esborranys, instruments d'avaluació formativa...)	Amb l'ajut del mestre, selecciona algunes evidències sobre el seu propi procés d'aprenentatge.	Inclou un seguit de tasques seleccionades amb les correccions del mestre i és capaç de descriure el seu procés d'aprenentatge, tot i que és poc sistemàtic.	Descriu, amb alguna evidència documental (tasques seleccionades amb les pròpies correccions i propostes de millora per part del mestre) el seu procés d'aprenentatge i fa alguna reflexió.	Inclou un seguit de tasques seleccionades, amb les pròpies correccions i comentaris per la millora. Les seves reflexions demostren que ha interioritzat el procés d'aprenentatge. Manifesta el que ha après i el procés que ha seguit per aprendre.
5. CLOENDA. Conté uns materials de cloenda que responen a "què he après?" i "què puc millorar?".	Esmenta algunes generalitats sobre el què ha après.	Esmenta alguna valoració sobre el que ha après i alguna cosa a millorar.	Fa una reflexió sobre el què ha après, aportant algunes evidències, i explica el que ha de millorar, vinculant-ho amb els propòsits inicials.	Fa una reflexió raonada sobre el propi procés d'aprenentatge, demostrant que és conscient del punt de partida i del punt d'arribada.

FULL D'INDICADORS PER A L'ENSENYANT

Models de carpetes per a l'aprenentatge

El concepte de “carpeta d'aprenentatge” (en anglès, *portfolio*) és molt ampli i depèn de les intencions de l'instrument. Si es vol que siguin una eina a favor de l'aprenentatge de l'alumnat (en un procés d'ensenyament i aprenentatge centrat en l'aprenent) han de complir una sèrie de requisits. Els següents indicadors ens poden ajudar a revisar si el model de carpeta d'aprenentatge que proposem a l'alumnat és realment útil **per a** l'aprenentatge.

	INDICADOR	SÍ	NO
1	Inclou un full inicial amb compromisos personals sobre el propi procés d'aprenentatge i/o una presentació amb declaració d'intencions.		
2	Té un índex/mapa de continguts per situar-s'hi.		
3	L'estructura bàsica (format, extensió, natura i nombre de les evidències...) és flexible i s'ha negociat (total, parcialment) amb l'alumnat.		
4	La selecció de les evidències es deixa (total o parcialment) a càrrec de l'aprenent, amb una certa justificació de la tria.		
5	L'aprenent coneix els propòsits de la carpeta i el seu abast (per exemple, recollir les evidències de l'aprenentatge de les pràctiques de laboratori durant un mes).		
6	S'inclouen materials que evidencien el procés d'aprenentatge (metodologia, ajudes, suports): coneixements previs, mapes conceptuals, esborranys, esquemes, paraules clau...		
7	S'inclou una selecció de tasques realitzades i avaluades, si escau amb les pròpies correccions i comentaris i/o d'altres.		
8	S'inclouen reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge: diaris, dietaris, auto i coavaluacions, comentaris qualitius...		
9	Té un ordre i coherència interna (encara que sigui molt personal) que permet copsar la trajectòria de l'aprenent.		
10	Conté uns materials de cloenda que puguin respondre a “què he après?” i “què puc millorar?": valoracions, punts forts i febles, expectatives, agraïments...		

RECORDEM QUE LA FINALITAT ÉS QUE L'ALUMNAT APRENGUI, NO QUE APRENGUI A FER CARPETES D'APRENTATGE.